

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

*Акціонерам та Наглядовій раді
АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО»*

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**Думка із застереженням**

Ми провели аудит річної фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ХЕРСОНОБЛЕНЕРГО» (далі – Компанія), що складається з балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2020 року, звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) та звіту про власний капітал за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до річної фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних у розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2020 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Основа для думки із застереженням

За результатами аудиту фінансової звітності Компанії за 2019 рік у Звіті незалежного аудитора від 21 квітня 2020 року нами була висловлена думка із застереженням, підставами для висловлення якої слугували, зокрема, наступні:

- нас було призначено аудиторами після проведення Компанією інвентаризації запасів і за допомогою альтернативних процедур ми не змогли впевнитися в наявності та кількості запасів, утримуваних Компанією станом на 31 грудня 2019 року, які були відображені в балансі (звіту про фінансовий стан) в сумі 111 392 тисяч гривень. У зв'язку з вищенаведеним ми не могли визначити, чи існує потреба в будь-яких коригуваннях запасів, відображених чи невідображених в обліку, а також відповідних статей, що входять до складу звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про власний капітал та звіту про рух грошових коштів (за прямим методом) за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року;
- при складанні фінансової звітності за 2019 рік Компанія не виправила помилки у відображенні результатів переоцінки основних засобів, здійсненої у 2018 році станом на 30 вересня 2018 року, а саме: Компанія не відобразила в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності справедливую вартість основних засобів, отриману в результаті переоцінки, на дату

переоцінки, а зробила це станом на 31 грудня 2018 року у сумах, отриманих згідно переоцінки, у зв'язку з чим відбулося викривлення валової балансової вартості основних засобів і, відповідно, суми нарахованого зносу, на дату переоцінки, а також станом на 31 грудня 2018 та 31 грудня 2019 року (звіт про фінансовий стан та примітка 8 до фінансової звітності). Також Компанія не виправила помилки та не донарахувала знос по переоцінених основних засобах за четвертий квартал 2018 року, внаслідок чого було занижено суму зносу і завищено балансову вартість основних засобів на 31 грудня 2018 року і 31 грудня 2019 року на суму 92 208 тисяч гривень, що вплинуло на суму прибутку до оподаткування за 2018 рік та суму непокритого збитку станом на 31 грудня 2018 та 31 грудня 2019 років;

- при складанні фінансової звітності за 2019 рік Компанія не виконала вимоги МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» (далі – МСФЗ 9) щодо оцінки резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими активами у спосіб, що відображає:
  - об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів;
  - часову вартість грошей;
  - обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Ми не мали можливості визначити ефект впливу цього відхилення на активи, зобов'язання й власний капітал Компанії станом на 31 грудня 2019 року, а також на чистий прибуток за 2019 рік;

- при підготовці фінансової звітності за 2019 рік відповідно до обраної облікової політики Компанією було здійснено коригування вхідних залишків фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються за амортизованою вартістю, у зв'язку з помилками у попередніх періодах (п.3.26 примітки 3 до фінансової звітності). При цьому підхід, який застосувала Компанія для визначення помилок, суперечить вимогам МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» (далі – МСБО 8), який містить визначення облікових оцінок та помилок попередніх періодів та пояснює різницю між ними. Внаслідок цього порушення суму резерву під очікувані кредитні збитки, сформованого під дебіторську заборгованість (п. 3.26 примітки 3 та примітки 11 та 12 до фінансової звітності) станом на 31 грудня 2018 року було зменшено на загальну суму 97 354 тисячі гривень, а суму інших довгострокових зобов'язань було збільшено на суму 9 088 тисяч гривень з відповідним коригуванням прибутку до оподаткування попереднього звітного періоду. Якби Компанія врахувала вимоги МСБО 8 щодо обліку змін в оцінках, то зазначені зміни в оцінках були б відображені не у складі прибутку попереднього періоду, а у складі фінансового результату звітного періоду, внаслідок чого збиток звітного року до врахування витрат на податок на прибуток зменшився би на суму 88 266 тисяч гривень. При здійсненні виправлення помилок попереднього періоду Компанія не виконала усіх вимог МСБО 8 щодо ретроспективного представлення даних у звіті про власний капітал;
- Компанія не застосувала вимоги МСФЗ 16 «Оренда». Ми не мали можливості визначити ефект впливу цього порушення на активи, зобов'язання й власний капітал Компанії станом на 1 січня 2019 року та на 31 грудня 2019 року, а також на чистий прибуток за 2019 рік;
- станом на 31 грудня 2019 року при розрахунку відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань Компанією не враховані тимчасові різниці, які підлягають вирахуванню, а саме: за нарахованими резервами під очікувані кредитні збитки, що є порушенням МСБО 12 «Податок на прибуток». Внаслідок даного порушення Компанією завищено суму відстрочених податкових зобов'язань у звіті про фінансовий стан (балансі) на 31 грудня 2019 року та занижено суму доходів від зменшення податку на прибуток у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід) за 2019 рік на 25 350 тисяч гривень відповідно;
- в порушення вимог МСФЗ 9 Компанія не визначила справедливої вартості фінансового зобов'язання при первісному визнанні отриманої від пов'язаної сторони безпроцентної

позики та, відповідно, не визнала дисконт у складі зобов'язання та дохід від операції з пов'язаною стороною у складі іншого сукупного доходу, в сумі, що дорівнює різниці між справедливою вартістю фінансового зобов'язання та вартістю операції. Також Компанія не відобразила суму амортизації дисконту у складі фінансового результату за поточний період. За нашою оцінкою, сума невідображеного дисконту та іншого сукупного доходу за 2019 рік, а також сума невизнаних фінансових витрат у складі фінансового результату за 2019 рік може становити 67 727 тисяч гривень.

Крім того, при складанні фінансової звітності за 2020 рік Компанія не виправила помилки у сумі 92 208 тисяч гривень при відображенні результатів переоцінки основних засобів у 2018 році, внаслідок чого було занижено суму зносу, завищено балансову вартість основних засобів та занижено суму непокритого збитку станом на 31 грудня 2020 року на зазначену суму.

Ми провели аудит у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а саме: з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ), а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність щодо безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на примітку 2 до фінансової звітності, у якій зазначається про існування невизначеності, яка може вплинути на здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, оскільки неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на ліквідність і дохід Компанії, стабільність і структуру її операцій із споживачами та постачальниками.

За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, Компанія отримала прибуток в сумі 31 554 тисяч гривень (2019: чистий збиток в сумі 58131 тисяч гривень, за даними перерахованої фінансової звітності за 2019 рік). Також, станом на 31 грудня 2020 року поточні зобов'язання Компанії перевищують її поточні активи на 797 924 тисяч гривень (2019: 883 769 тисяч гривень, за даними перерахованої фінансової звітності за 2019 рік).

Крім того, звертаємо увагу на примітку 36 до фінансової звітності, в якій розкривається інформація щодо зобов'язань Компанії за наданими фінансовими поруками, що забезпечують повний розмір зобов'язань пов'язаних сторін за кредитними договорами на суму 20 000 тисяч доларів США, що на звітну дату складає 565 492 тисячі гривень (2019: на загальну суму 45 150 тисяч доларів США, що на звітну дату складало 1 069 432 тисячі гривень).

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності Компанії за поточний період. Ці питання розглядалися нами у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувалось при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Повнота і своєчасність визнання доходів від основної діяльності. Повнота і своєчасність визнання доходів від основної діяльності є ключовим питанням аудиту з огляду на їх суттєве значення у фінансовій звітності Компанії (примітка 27 до фінансової звітності). Основною діяльністю Компанії є надання послуг з розподілу електроенергії, крім того, Компанія надає супутні послуги клієнтам – фізичним та юридичним особам.

Відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності 15 «Виручка за договорами з клієнтами» (надалі – МСФЗ 15) для обліку доходів, що виникають за договорами з клієнтами, застосовується модель, що містить п'ять етапів, і яка вимагає визнання доходу в сумі, що відображає відшкодування, право на яке Компанія очікує отримати в обмін на передачу цих послуг. МСФЗ 15 вимагає застосовувати судження і враховувати всі доречні факти і обставини на усіх етапах моделі визнання доходів.

Основою нашого підходу задля зниження ризику суттєвих викривлень при визнанні доходів Компанії було тестування внутрішнього контролю, аналіз відповідної ІТ-системи, проведення аналітичних процедур, детальне тестування операцій та залишків і тестування журнальних проводок. Ми проаналізували розкриття відповідної інформації у фінансовій звітності Компанії.

Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами. Оцінка очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами є ключовим питанням аудиту з огляду на обсяг зазначених операцій в діяльності Компанії (примітки 9, 11, 12, 13 до фінансової звітності), а також з огляду на те, що за вказаними активними операціями МСФЗ 9 при визнанні очікуваних кредитних збитків вимагає застосовувати професійні судження та оцінки. Професійні судження управлінського персоналу Компанії використовуються для побудови сценарного аналізу з використанням не тільки інформації про минулі події, поточні умови, а й прогнози майбутніх економічних умов, що може призвести до різного рівня очікуваних кредитних збитків.

Наші аудиторські процедури включали аналіз методології Компанії для визначення значного зростання кредитного ризику та виявлення ознак зменшення корисності, яка використовувалась задля відображення резервів у фінансовій звітності відповідно до вимог МСФЗ 9, та перевірку алгоритму застосування вхідних даних для оцінки очікуваних кредитних збитків. Ми аналізували методологію та дані, що використовувалися в рамках застосованих моделей, на предмет їх доречності та відповідності, а основні припущення, що були застосовані – на предмет обґрунтованості. А також ми оцінили, чи є адекватним розкриття інформації у фінансовій звітності.

Операції з пов'язаними сторонами. Компанія контролюється холдингом, до якого входять і інші компанії – оператори розподілу електроенергії, які можуть здійснювати суттєві операції як між собою, так і з холдинговою компанією. Відповідно, повнота відображення операцій з пов'язаними сторонами в фінансовій звітності та їх оцінка мають суттєве значення при проведенні нами аудиту фінансової звітності звітного періоду (примітки 12, 26, 35, 36 до фінансової звітності).

Ми отримали від керівництва Компанії лист-підтвердження переліку пов'язаних сторін та провели аналіз отриманої інформації на повноту включення усіх компаній, які можуть бути визнані пов'язаними сторонами. Ми також провели аналіз операцій з особами, розкритими управлінським персоналом Компанії як пов'язані, і зіставили їх з даними, наведеними в фінансовій звітності.

Розкриття інформації щодо справедливої вартості фінансових активів та зобов'язань. Ми визначили оцінку справедливої вартості фінансових активів та фінансових зобов'язань, що розкривається у фінансовій звітності, як ключове питання аудиту внаслідок застосованих Компанією суджень щодо оцінки справедливої вартості, а також внаслідок значущості таких активів та зобов'язань у фінансовій звітності Компанії. Станом на 31 грудня 2020 року та 31 грудня 2019 року справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що обліковуються за

амортизованою вартістю, розкрита у примітках 38 та 39 до фінансової звітності. Ці фінансові активи та фінансові зобов'язання, а також фінансові активи за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший скупний дохід класифіковано за 2-м рівнем ієрархії вихідних даних, оскільки Компанія вважає, що їх справедлива вартість визначалася виходячи зі скоригованих котирувань на активному ринку. Судження щодо використання вхідних даних можуть призводити до різної класифікації за рівнями ієрархії вихідних даних та сум справедливої вартості.

Ми отримали розуміння припущень, що використовувалися управлінським персоналом Компанії для оцінки справедливої вартості фінансових активів та фінансових зобов'язань, здійснили незалежну оцінку фінансових активів та зобов'язань, виходячи з експертного судження наших спеціалістів з оцінки, на основі загальнодоступних ринкових даних та порівняли їх з розкриттям відповідної інформації у примітках фінансової звітності Компанії.

Оцінка справедливої вартості об'єктів основних засобів на балансі Компанії. Оцінка справедливої вартості об'єктів основних засобів є ключовим питанням аудиту з огляду на суттєвість залишків за операціями з цими активами Компанії (примітка 8 до фінансової звітності). Крім того, для визначення переоціненої вартості основних засобів станом на 30 вересня 2018 року Компанія використала оцінки незалежних експертів, які базувалися на певних припущеннях та суб'єктивних судженнях. Зважаючи на відсутність інформації з відкритих джерел про укладення угод щодо купівлі-продажу об'єктів нерухомого майна, у тому числі, подібних до тих, що перебувають у складі основних засобів на балансі Компанії, а також на особливості застосованих підходів до оцінки, це може призвести до суттєвих розбіжностей в оцінках.

Наші аудиторські процедури стосовно оцінки справедливої вартості основних засобів, які обліковуються на балансі Компанії, включали оцінку компетентності залучених фахівців з оцінки; аналіз інформації, отриманої від управлінського персоналу Компанії на наші запити, аналіз наявної ринкової інформації та порівняння її з даними Компанії. Ми провели аналіз методології, застосованих припущень та перевірку здійснених розрахунків.

Інформація щодо оцінки справедливої вартості основних засобів Компанії та впливу від її змін на фінансові показники діяльності розкрита в примітках 8 та 38 до фінансової звітності Компанії.

Пояснювальний параграф

Звертаємо увагу на примітку 40 до фінансової звітності, в якій розкривається інформація про те, що після дати балансу управлінський персонал Компанії оцінює додаткові ризики діяльності суб'єктів господарювання в енергетичній галузі України, включаючи пандемію COVID-19, та їх можливий вплив на безперервність діяльності Компанії. Очікується, що повний вплив може бути суттєвим, але його неможливо виміряти чи оцінити.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Інша інформація

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з:

- Звіту про управління, який складений Компанією на підставі вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та який не є фінансовою звітністю Компанії та не містить нашого Звіту незалежного аудитора щодо неї. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на Звіт про управління і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цього Звіту про управління на дату цього Звіту незалежного аудитора. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є

ознайомлення зі Звітом про управління та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Звітом про управління та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Звіт про управління має вигляд такого, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення у Звіті про управління, ми зобов'язані повідомити про цей факт. За виключенням впливу на розкриття інформації у Звіті про управління питань, зазначених в *Основі для думки із застереженням* цього Звіту, ми не виявили таких фактів по результатах ознайомлення зі Звітом про управління, які потрібно було б включити до цього Звіту незалежного аудитора;

- Річної інформації про емітента цінних паперів, яка має формуватися Компанією на підставі вимог статей 40 та 40¹ Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» та яка не є фінансовою звітністю Товариства та не містить нашого Звіту аудитора щодо неї. Річна інформація емітента цінних паперів буде затверджена після дати нашого Звіту. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на Річну інформацію емітента цінних паперів і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї Річної інформації емітента цінних паперів. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення з Річною інформацією про емітента цінних паперів та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Річною інформацією про емітента цінних паперів та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Річна інформація про емітента цінних паперів має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Коли ми ознайомимося з Річною інформацією про емітента цінних паперів та якщо ми дійдемо висновку, що в ній існує суттєве викривлення, ми будемо зобов'язані повідомити про цей факт тих, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу Компанії та Наглядової ради за фінансову звітність

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки. При складанні фінансової звітності управлінський персонал Компанії несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці

ризик, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом Компанії;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом Компанії припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, заяву, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності звітного періоду, тобто ті, які були ключовими. Ми описуємо ці питання в своєму Звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

(Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року №2258-VIII)

Інформація у цьому розділі Звіту незалежного аудитора надається у відповідності до пунктів 3 та 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року №2258-VIII.

Нас було призначено для проведення обов'язкового аудиту річної фінансової звітності Компанії рішенням Наглядової ради від 16 жовтня 2020 року; загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних

призначень, становить два фінансових роки, що закінчилися 31 грудня 2020 року.

Аудиторські оцінки

Твердження про ідентифікацію та оцінку нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Під час планування аудиту ми визначили, що завдання з аудиту фінансової звітності Компанії супроводжується високим аудиторським ризиком, складовими якого є: бізнес-ризик Компанії та притаманний йому обліковий ризик. Інформація щодо оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності внаслідок шахрайства наведена у підрозділі «Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності» цього розділу нашого Звіту незалежного аудитора нижче.

За нашими аудиторськими оцінками бізнес-ризик полягав у:

- фінансових ризиках, притаманних діяльності Компанії;
- операційних ризиках та ризиках загрози інформаційній безпеці;
- ринкових ризиках та іншій економічній та політичній невизначеності, результат якої залежить від подій, що не є під безпосереднім контролем Компанії.

Обліковий ризик під час аудиту нами ідентифікувався як підвищений у питаннях, які описані у розділі «Ключові питання аудиту» нашого Звіту незалежного аудитора.

Посилання на інформацію у фінансовій звітності для опису та оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Опис бізнес-ризиків наведений у примітці 2 до фінансової звітності. Опис облікового ризику наведений у розділі «Ключові питання аудиту» нашого звіту.

Опис заходів, вжитих для врегулювання ідентифікованих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

На підставі ідентифікованих та оцінених нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності ми провели наступні аудиторські процедури:

- підвищили рівень професійного скептицизму (тобто, підвищили уважність до документації та необхідність у підтвердженні пояснень чи заяв управлінського персоналу Компанії);
- призначили відповідного до цих обставин персонал для виконання обов'язкового аудиту, у тому числі, у відповідності до керівництва з аудиту RSM International було призначено другого партнера із завдання та контролера якості виконання завдання;
- збільшили обсяг вибірки та обсяг проведених процедур аналітичного огляду;
- досліджували чи були наявні істотні і/чи незвичні операції, що відбулися близько перед закінченням року та на початку наступного року;
- оцінили прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованості облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності, зроблених управлінським персоналом Компанії;
- здійснили оцінку загального подання, структури та змісту фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також того, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного їх відображення;

- проаналізували висновок щодо прийнятності використання управлінським персоналом Компанії припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку на основі отриманих аудиторських доказів. Період оцінки безперервної діяльності охоплював період не менше дванадцяти місяців від дати затвердження фінансової звітності;
- проаналізували інформацію про те, що існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжити безперервну діяльність.

Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Основним застереженням є застереження щодо ризику шахрайства. Відповідно до вимог МСА 240 під час планування аудиту ми розглядали схильність Компанії до шахрайства, з урахуванням бізнес-середовища, а також засобів і методів контролю, встановлених і підтримуваних управлінським персоналом, а також характером угод, активів і зобов'язань, відображених в бухгалтерському обліку.

Під час планування нашого аудиту ми здійснювали запити управлінському персоналу Компанії щодо наявності у нього інформації про будь-які знання про фактичні випадки шахрайства, які мали місце, підозрюване шахрайство, яке має вплив на Компанію. У відповідь на такі запити управлінський персонал надав письмову оцінку ризику шахрайства Компанії, згідно з якою ризик шахрайства є низьким.

Проте, основна відповідальність за запобігання і виявлення шахрайства лежить саме на управлінському персоналі Компанії, який не повинен покладатися на проведення аудиту для уникнення своїх обов'язків, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю, які внаслідок властивих для аудиту обмежень можуть бути невиявлені. Властиві аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Результативність аудиту в частині виявлення порушень

За результатами аудиту нами не було встановлено суттєвих недоліків внутрішнього контролю. Окремі рекомендації щодо ведення бухгалтерського обліку в наступних періодах, крім питань, які слугували основою для модифікації нашого Звіту, становили суму нижче рівня загальної та робочої суттєвості.

Властиві для аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Узгодженість Звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для аудиторського комітету

Наш Звіт незалежного аудитора узгоджується з Додатковим звітом аудиторському комітету, який складався у відповідності до вимог статті 35 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Надання послуг, заборонених законодавством та незалежність ключового партнера з аудиту та аудиторської фірми від Компанії при проведенні аудиту

Нами не надавались Компанії послуги, заборонені законодавством, як це передбачено статтею 6 та 27 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Твердження про нашу незалежність по відношенню до Компанії, у тому числі ключового партнера з аудиту фінансової звітності, викладена у параграфі «Основа для думки із застереженням» та

«Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Інформація про інші надані Компанії або контрольованим нею суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту

Крім послуг з обов'язкового аудиту, інформація щодо яких не розкрита у Звіті про управління та фінансовій звітності Компанії за 2020 рік, інші послуги Компанії включають завдання з надання обмеженої впевненості щодо Звіту про корпоративне управління Компанії на виконання вимог статті 40¹ Закону №3480–IV.

Протягом періоду, що перевірявся, Компанія не мала контрольованих нею суб'єктів господарської діяльності (дочірніх підприємств).

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Опис обсягу аудиту викладений у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Через властиві для аудиту обмеження разом із властивими обмеженнями системи внутрішнього контролю існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення можна не виявити, навіть якщо аудит належно спланований і виконаний відповідно до МСА.

Основні відомості про аудиторську фірму:

- *повне найменування відповідно до установчих документів:* ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РСМ УКРАЇНА»;
- *місцезнаходження юридичної особи та її фактичне місце розташування:* м. Київ, 04080, вул. Нижньоюрківська, буд. 47 та м. Київ, 03151 вул. Донецька, 37/19 відповідно;
- *інформація про включення до Реєстру* – за №0084 у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, у тому числі у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Ключовим партнером з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Ольга Панченко.

Бернатович Т.О.
Президент фірми

Номер реєстрації
у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської
діяльності 101199

Україна, м. Київ, вул. Донецька, 37/19
21 квітня 2021 року

Панченко О.А.
Ключовий партнер з аудиту

Номер реєстрації
у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської
діяльності 100722

